

Силабус навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ»
Освітньо-професійної програми «Практична психологія»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента ОП
Курс	4 (четвертий)
Семестр	7 (сьомий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4,0 кредити /120 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Специфіка професійної розкриття студентам знань сучасних теорій з девіантології, розвиток вмінь застосовувати їх у профілактиці девіантної поведінки, формування інтегративних вмінь та практичних навичок психологічної та соціальної допомоги особистості з проявами девіантної поведінки
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Курс спрямований на розвиток у студентів знань та навичок психологічної роботи з людьми, які мають ознаки девіантної поведінки (агресивної, суїцидальної, делінквентної, алкогольної): діагностики та методи терапії, а також напрями роботи для профілактики виникнення девіацій.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення, визначати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта.</p> <p>ПР14. Відповідально ставитися до професійного вдосконалення та саморозвитку.</p> <p>ПР15. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР16. Демонструвати соціально відповідальну, свідому поведінку, дотримуватись гуманістичних та демократичних цінностей у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР17. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення).</p> <p>ПР18. Розуміти психологічні особливості сучасної сім'ї, об'єктивні і суб'єктивні чинники її розвитку, ролі та здійснювати психологічну підтримку та допомогу відповідно до запиту.</p> <p>ПР20. Демонструвати уміння виявляти чинники та детермінанти екстремальних стосунків в авіаційній галузі та здійснювати психокорекційні заходи щодо їх усунення та профілактики.</p> <p>ПР21. Проводити роботу з кадровим складом в організаціях різного типу з метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації, а також</p>

	<p>здійснення пошуку інноваційних технологій управління персоналом та здійснення психологічного контролінгу.</p> <p>ПР23. Виявляти знання щодо особливостей розвитку професійної спрямованості та компетентності фахівців на різних етапах професійного становлення, а також володіти сучасними технологіями психологічного супроводу професійного становлення фахівців.</p> <p>ПР24. Володіти принципами, методами та основними проблемами психологічної експертизи, технологією її підготовки та проведення у різних галузях.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>К 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичними і самокритичними.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК13. Прагнення до особистісного саморозвитку, самореалізації та професійного самовдосконалення.</p> <p>ЗК14. Здатність до розуміння теоретичних основ сучасної практичної психології як підґрунтя у наданні ефективної психологічної допомоги у різних сферах життєдіяльності людини, враховуючи специфіку запиту клієнта.</p> <p>ЗК15. Здатність здобувати додаткові компетентності через вибіркові складові освітньої програми.</p> <p>ЗК16. Здатність діяти в умовах невизначеності.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>ФК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічні дослідження.</p> <p>ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p> <p>ФК14. Здатність визначати та пояснювати причини виникнення та особливості прояву психологічних проблем людини на різних вікових етапах її розвитку з урахуванням індивідуально-психологічних та гендерних особливостей.</p> <p>ФК15. Здатність здійснювати психолого-педагогічні заходи з метою усунення порушень у психічному розвитку і поведінці людини на різних етапах особистісного розвитку та професійного становлення.</p> <p>ФК16. Володіння технологіями проведення психологічної експертизи в різних галузях, психокорекції екстремальних стосунків в авіаційній галузі та надання екстреної соціально-психологічної допомоги особам в кризових станах.</p> <p>ФК17. Здатність до проведення роботи з кадровим складом</p>

	<p>організацій різного типу з метою відбору кадрів, мотивації діяльності та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації, пошуку інноваційних технологій управління персоналом та психологічного контролінгу.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Біологічні, соціологічні та психологічні теорії девіацій. Поведінка як психологічна категорія. Критерії визначення понять «норма» та «відхилення». Основні характеристики гармонійної поведінки. Взаємодія індивіда з реальністю як критерій адаптивності. Типи, форма та структура девіацій. Характеристика девіантної поведінки. Рівні прояву девіантної поведінки: емоційний, когнітивний, поведінковий, регулятивний, комунікативний. Проблема класифікації девіацій. Поняття делінквентної, аддиктивної, суїцидальної, агресивної поведінки. Юридична класифікація девіацій. Медичні класифікації девіацій. Психологічні класифікації девіацій. Основні клінічні форми девіацій. Психологічна характеристика основних видів девіантної поведінки. Агресивна поведінка. Агресія і агресивність. Етіологія та умови формування агресивної поведінки у людини. Конструктивна та неконструктивна форма агресії. Ауто агресивна поведінка. Аддиктивна поведінка. Загальна характеристика та концепції аддиктивної поведінки. Зловживання речовинами, що викликають стан зміненої свідомості. Мотивація вживання алкоголю та наркотичних речовин. Делінквентна поведінка. Етіологія та умови формування делінквентної поведінки. Соціопатична особистість. Надцінні психологічні захоплення. Трудоголізм. Гемблінг. Фанатизм. Сексуальні девіації та перверсії. Аномалії сексуальної поведінки. Поняття індивідуальної та партнерської норми сексології. Асексуальна девіантна поведінка. Інцестна поведінка.</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття Методи навчання: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, презентація, рольова гра, методи активної взаємодії Форми навчання: очна, заочна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Загальна психологія», «Психологія розвитку», «Практикум з групової психокорекції», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Клінічна психологія», «Психологічна експертиза в різних галузях» та є базою для написання кваліфікаційної роботи.</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Знання можуть бути використані при вивченні психології при написанні фахової випускної роботи</p>
<p>Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ</p>	<p>Навчальна та наукова література: Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондарчук О.І. Психологія девіантної поведінки: Курс лекцій. К.: МАУП, 2006. – 88 с. 2. Кошова І. В. Психологія девіантної поведінки: Навчально-методичний посібник / Кошова І. В., Кресан О. Д. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. – 226 с. 3. Лебедев Д.В. Психологія суїцидальної поведінки: Посібник // Лебедев Д.В., Назаров О.О., Тімченко О.В., Христенко В.Є., Шевченко І.О./За заг. ред. проф. О.В.Тімченка. Харків, 2007. 129 с. 4. Христук О. Л. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник / О. Л. Христук. – Львів: ЛьвДУВС, 2014. – 192 с.

	<p>Допоміжна література</p> <p>5. Профілактика самогубств серед військовослужбовців Національної гвардії України: посібник / О.С.Колесніченко, Я.В.Мацегора, І.І.Приходькота ін. / За заг. ред. проф. І.І. Приходька. Х. : НА НГУ, 2016. 117 с. URL: http://books.ndcnangu.co.ua/knigi/posibnyk_suitsyd_2016.pdf</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік
Кафедра	Педагогіки та психології професійної освіти
Факультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	 <p>ЗЛАГОДУХ ВІКТОРІЯ ВІКТОРІВНА Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат психологічних наук</p> <p>Тел.: 044-406-75-40 E-mail: viktoriia.zlahodukh@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.706</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	